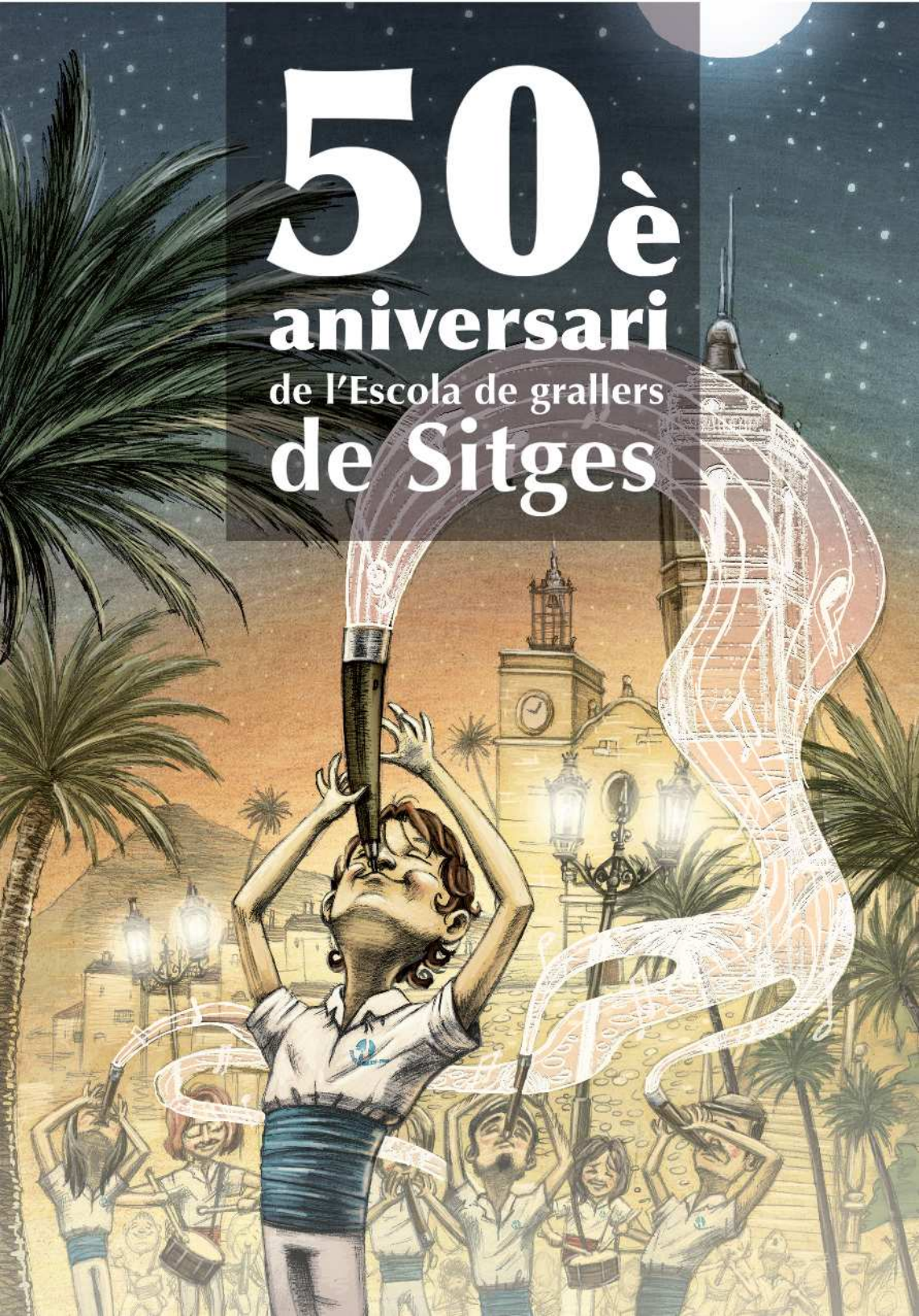

50è

aniversari

de l'Escola de grallers

de Sitges

ESCOLA DE GRALLERS DE SITGES

50 anys estimant la gralla i el timbal.

Antecedents històrics

Enguany celebrem el 50è aniversari de l'Escola de Grallers, però en realitat el que celebrem són 50 anys d'uns fets i unes idees revolucionàries, que van contribuir notòriament a canviar la realitat de la nostra estimada gralla.

Per si algú no ho recorda, o no ho sap, la història de la gralla ha passat períodes d'esplendor i períodes de grans vicissituds. Es pot situar la primera època d'or de la gralla a cavall dels segles XIX i XX. Poc després, degut a noves modes musicals i la situació socio-política de l'Estat espanyol, a mitjans del segle XX, el món graller estava sota mínims: només quedaven 14 grallers i 7 timbalers localitzats al Camp de Tarragona i al Penedès, la majoria d'ells d'edat avançada. El 1952, des de l'Ajuntament de Sitges, en veure la dificultat que tenien per trobar grallers que posessin música a les seves festes, van crear una iniciativa municipal a través de Manuel Sabater i Carbo-nell (president de la Comissió de Festes de Sitges) que va consistir a ensenyar a un grup de persones per tal que poguessin cobrir la demanda que hi havia a les festes sitgetanes. Contractaren primer al graller del Vendrell Macari Domingo Tort i, després d'alguns malentesos, van contractar a un altre graller del Vendrell, Jaume Vidal i Vidal, per a què ensenyés a tocar la gralla a un grup d'almenys sis sitgetans. Així és com Sitges va tirar endavant la primera iniciativa a tot el país d'escola de grallers, de la qual en va sortir una primera colla i la llavor del que es va anomenar l'Escola de Grallers de Sitges. En poc temps es van generar un parell de colles noves de grallers. El primer resultat va ser la colla de Guillem Alemany "Els Guillemos" que, a partir del 1953, es va anar convertint en un referent al món graller. Tot i que van ensenyar als seus fills, no es van dedicar a l'ensenyament d'una manera continuada. Aquesta curta experiència sitgetana va ser l'exemple que es va seguir en altres llocs.

Inicis d'un nou ensenyament

L'any 1969, Blai Fontanals i Argenter, es va interessar en aprendre a tocar la gralla, i en Guillem Alemany el va ensenyar perquè s'incorporés a la colla dels Guillemos. Al 1971, quan just havia après a tocar, va voler crear la seva pròpia colla. Després d'un període d'ensenyament, per Santa Tecla d'aquell mateix any va sortir al carrer la nova colla formada per en Blai Fontanals, Josep Marcet i Josep Surià. Aquella va ser la primera experiència d'ensenyament d'en Blai, que s'ha mantingut ininterrompuda fins avui en dia. La colla es va desfer però en Blai va continuar amb l'afany d'ensenyar i ben aviat va descobrir que els nois joves aprenien molt ràpidament, així es va configurar definitivament l'essència del que és la nova l'Escola de Grallers. Es va crear un nou paradigma on es fugia del graller professional i s'ensenyava a tocar la gralla a la canalla. Això, avui en dia, pot semblar molt normal, però en aquell moment va ser incompès i criticat.

Què és l'Escola i com funciona

La fase inicial de l'Escola es va caracteritzar per treure al carrer molts grallers, principalment molt joves, per poder satisfer tant les necessitats de les festes sitgetanes com les de molts altres llocs del país on ja tenien prou dificultats per fer alguns balls populars propis i els hi era impossible tenir grallers locals. Així, l'Escola, es va fer un nom a base de moltes actuacions arreu. Totes aquestes actuacions van comportar uns beneficis econòmics que, en gran part es van dedicar a la manutenció de l'entitat, la compra de gralles i inxes per als nous membres de la colla, ja que molts d'ells eren massa joves per costejar-se un instrument i en cap cas es volia que això fos un

impediment. En aquest context es reforçava la creença que era important un ensenyament obert i gratuït. A mitjans dels anys 70 els grallers de l'Escola eren els habituals de varies colles castelleres i, en alguns casos, van demanar ajuda per ensenyar i formar els seus propis grallers.

Cap als anys 80 s'inicià una nova etapa en la qual es va fer un pas endavant en la música: es van comprar instruments de vent-metall per fer una "banda catalana" anomenada Banda Terrabastall, destinada a fer cercaviles festives. En aquesta banda es van substituir els instruments de vent-fusta (clarinets, saxos i flutes) per gralles. Això va obligar a resoldre l'afinació tonal de la gralla per a poder afinar en una tonalitat normalitzada. Ara pot semblar simple, però en aquells moments no era habitual. La dificultat afegida fou que alguns grallers de l'Escola van haver d'aprendre a tocar els instruments de metall, així com millorar en el solfeig. Tant els instruments com les diferents classes van ser finançades per l'Escola de Grallers.

Posteriorment es va emprendre un procés similar per crear la Cobla Miralpeix. En primera instància es van buscar alguns músics de la comarca, però finalment es va aconseguir que tota la formació fos de membres de l'Escola.

Aquestes dues formacions musicals ja no existeixen actualment, però queda la satisfacció de saber que alguns d'aquells grallers han passat a formar part de les millors bandes i orquestres professionals del país.

L'any 1984, l'Escola va rebre el premi Plaça Major, atorgat per l'Escola Superior de Tècnics en Animació Sòcio-Cultural i Turística per la "pedagogia de profundes arrels populars, donant suport a la recuperació efectiva d'un instrument musical, la supervivència del qual havia estat greument compromesa".

Paral·lelament a la línia estrictament musical, l'Escola inicià un treball de recerca i recopilació sobre folklore que va desembocar en la col·lecció de Quaderns de folklore. En aquesta col·lecció, composta de 8 quaderns, que es presentaven anualment i en el que cada quadern és un monogràfic sobre algun apartat concret de les tradicions i les seves músiques. Els primers volums eren fets de manera artesanal, picats a màquina d'escriure i fotocopiats, mentre que els últims volums ja es van fer amb més qualitat, aprofitant alguna ajuda de les institucions públiques, però en tots els casos van despertar l'interès i el reconeixement dels estudiosos del tema. En la mateixa línia, i després de 10 anys de fer recerca per tot el país, l'any 1996 es va presentar el llibre Nosaltres, els grallers, peça reconeguda i prestigiosa, que encara avui en dia és el compendi històric més gran del món de la gralla.

Ja en els primers anys d'aquest segle, el món de la gralla ha avançat de manera imparable i l'Escola ha continuat fent la seva feina incansable d'ensenyament gratuït; l'ha portat a tenir en tot moment entre 40 i 50 membres; així, les noves incorporacions han anat suplint les baixes i s'ha pogut mantenir l'activitat a ple rendiment. Sempre pendents d'evolucionar, l'any 2001 se li encarregà al constructor de gralles Xavier Orriols de Vilanova i la Geltrú la construcció d'una gralla baixa (instrument antic, que avui en dia està plenament recuperat). Al 2005, se li demanà una evolució d'aquest instrument, que s'ha estandaritzat posteriorment entre els seus clients i, actualment, estem treballant en una altra evolució de la mateixa.

Després de moltes dècades d'assajar i ensenyar a tocar en diferents racons que no complien cap dels requisits mínims, l'any 2010 es signà un conveni amb l'Ajuntament de Sitges per la cessió d'un local municipal on l'Escola va construir unes instal·lacions insonoritzades, modernitzant i dignificant l'ensenyament de l'instrument, finançat amb recursos propis fruit de l'estalvi de 40 anys i sense demanar l'ajut de cap institució.

Tot i el pas del temps l'Escola se sent forta, valenta i amb ganes de seguir deixant petjada amb nous projectes.

Per celebrar els primers cinquanta anys, es presentarà el llibre-CD "Músiques de la Nostra Festa" amb el recull actualitzat de totes les partitures de les festes tradicionals de Sitges, tal i com es toquen en la actualitat. I per altra banda, s'enregistrarà el disc "Dinapontus 50 i 20" per gralles i banda amb peces arranjades especialment per la ocasió i altres de nova creació.

D'aquesta manera l'Escola ha arribat fins aquí, després de cinquanta anys on ha contribuït decisivament a augmentar la família grallera, i poden dir, amb satisfacció, que han passat per l'Escola més de 600 aspirants, dels quals uns 300 s'han convertit en grallers i timbalers. Han treballat molt i els seus integrants s'ho han passat molt bé i, com no pot ser d'altra manera, també han tingut polèmiques internes i externes.

L'Escola de Grallers de Sitges continuarà endavant i us emplacen a la celebració del centenari. L'Escola de ben segur que hi serà!

CICLE DE CONCERTS 50 ANYS

Escola de Grallers de Sitges

Diumenge 20 de juny

18:00h. als Jardins de El Retiro

Presentació dels Actes del Aniversari de l'Escola de Grallers de Sitges.

19:00 h. a els Jardins de El Retiro

7è Concert de gralla i timbal de l'Escola de Grallers de Sitges en el Dia Internacional de la Música.

Cada any per aquestes dates l'Escola de Grallers de Sitges celebra el Dia Internacional de la Música oferint un concert del conjunt de les colles que en formen part.

És un concert divertit, en el qual els músics posen a prova la seva perícia fent el bo i millor del que han treballat aquell any.

És la nostra manera de donar el tret de sortida a l'estiu, època en que voltem per tot Catalunya posant la banda sonora a centenars de Festes Majors en les que participem.

Dissabte 17 de juliol

22:00 h. al Racó de la Calma

Grallers de la Tarota (Salou)

Els Grallers La Tarota son aquell trosset de Salou que es pot trobar en moltes de les festes majors on la cultura tradicional té un paper predominant. Des de la capital de la Costa Daurada, moltes contrades de dins i fora del país han pogut gaudir de l'acompanyament que fan de tot tipus de balls, bestiar i elements festius i tradicionals.

I, com no, també han estat aquell trosset de la cultura tradicional que ha col·laborat amb moltes i moltes entitats de Salou, amb la intenció que el nostre so fos també la banda sonora de la seva activitat. Amb aquesta finalitat, van organitzar des d'activitats com els concerts de gralles per Santa Cecília (1993-1996), les cinc edicions dels cursos de l'Aula de gralles i timbal de Salou (2002-2006) o les tres convocatòries del Concurs de composició per a gralla (2004, 2006 i 2008) i la posterior publicació de les obres guanyadores i finalistes. I tot això acompanyat de la generació de repertori per a diversos elements festius del poble, el foment de la inclusió de manifestacions pròpies del Camp de Tarragona en la Festa Major de Salou, la creació de la Xarxa de Cultura Tradicional Catalana de Salou i la celebració de forma molt sonada dels nostres 15, 20, 25 i 30 anys.

Tota aquesta aventura la van iniciar la tardor de 1988, quan quatre nois d'entre 11 i 14 anys van crear un grup de gralles. Van conèixer l'instrument de la mà de Grallers de Salou, colla que va iniciar la seva activitat amb un curs de gralles el març de 1987.

Aquests quatre nois (més un cinquè membre també durant els seus inicis) van voler donar un pas més enllà i, en poc temps, aquell projecte complia els seus objectius i els portava a participar en moltes festes majors del país o en mostres de música tradicional com ara la Mostra Nacional de Música Popular i Tradicional al Carrer de Valls, la Fira de Manresa, el Dia del gaitero de La Guardia, el Festival Internacional de Música Popular i Tradicional de Vilanova i la Geltrú i a ser ja presents en la primera edició del Dia del graller de Vilafranca del Penedès.

Passats els anys, el temps ha fet de Grallers la Tarota una formació de dues gralles i un timbal que segueix treballant per mantenir el so característic de la gralla, pel saber més sobre el nostre instrument i per la festa tradicional. I l'aventura continua.

Tuterako Gaiteroak - Gaiteros de Tudela

Fa quatre dècades es va produir la primera presa de contacte de diversos joves tudelans amb la gaita navarresa, donant origen a el grup Gaiteros de Tudela-Tuterako Gaiteroak. En aquest període, el col·lectiu ha treballat diferents àmbits de la música tradicional com ara l'ensenyament, la creació, difusió i investigació al voltant de l'instrument.

L'ensenyament de la gaita navarresa és i ha estat un dels principals eixos d'actuació del col·lectiu. Si bé l'àmbit geogràfic d'actuació més habitual és la Ribera de Navarra, el grup ha difós la seva música per les diferents

"merindats" navarreses, així com en molts altres racons d'Euskal Herria, a més de a la Rioja, Castella, València, Aragó o Catalunya .

En l'àmbit internacional els gaiters tudelans han visitat una desena de països, majorment acompanyant grups de danses. A més de l'edició de cinc discos propis, han pres part, com a entitat col·laboradora, en una dotzena de projectes discogràfics promoguts per altres formacions musicals. Carlos Núñez, Oskorri, Skalariai o Kepa Junkera són alguns dels músics i grups amb els que han col·laborat, en enregistraments o en directe, els gaiters tudelans.

Gaiteros de Tudela-Tuterako Gaiteroak està integrat per 15 músics-es, si bé el més habitual és tocar en formació de tres músics (dos gaiters i un timbaler). El repertori està basat fonamentalment en la música tradicional basco-navarresa, encara que també recull músiques d'altres latituds del món, així com melodies alienes als repertoris tradicionals.

Dimecres 21 de juliol

22:00 h. al Racó de la Calma
Dins els actes del Sitgestiu

Grallers Canya d'Or (Reus)

És una formació de gralles que neix a la tardor de l'any 1997 a Reus.

En un principi amb la formació tradicional de 3 gralles i timbal, on el carrer és el seu espai natural d'actuació, movent-se entre cercaviles, concerts i "balls de gralles".

El seu original i variat repertori i la seva llarga trajectòria, els ha portat a consolidar-se com un dels grups de referència de la música per a gralla. Les inquietuds i ganes per renovar el panorama graller han potenciat el creixement del grup enriquint-se amb altres músics i diferents formats. Tot això ha permès oferir una

enriquant-se amb altres músics i diferents formats. Tot això ha permès oferir una diversitat en la seva oferta d'espectacles.

D'aquesta manera, Canya d'Or ha pogut participar en moltes de les manifestacions culturals i tradicionals del nostre país: festes majors, festivals, trobades de gegants, festes privades, casaments, seguicis...

Actualment, el grup està format per Jaume Aguza (gralla), Pol Figuerola (gralla), Oriol Nicolau (gralla baixa) i Òscar "Titus" Prats (timbal). Enguany estan preparant el que serà el seu segon treball discogràfic per celebrar el seu 25è aniversari.

Ziekoko Gaiteroak - Gaiteros de Elciego

La Banda de Gaiteros de **Elciego** és considerada un dels referents tècnic i musical de la Gaita-dolçaina. Creadors d'un estil propi. Les seves capacitats evolutives, musicals i interpretatives han transformat aquest instrument en un altre molt més modern i flexible. Són moltes les aportacions tècniques, però el salt evolutiu ve donat amb la seva transformació conceptual de l'instrument, tractant-lo amb criteris musicals i no instrumentals. El 1987 comencen a gravar la integral de les danses per Gaita de tota Àlaba, sent el seu primer disc "Arabako dantzak". Aquesta tasca es culmina el 1993, amb l'enregistrament del seu segon disc, "Arabako dantzak II". El 1997 graven el seu tercer disc en el qual prenen com a material el repertori de qui van ser els Gaiteros de Laguardia, Nicolás García i Jesús Martínez. El 2005 al costat de l'agrupació denominada "Gaiteros de Elciego & Friends" graven el disc "Y Por que No?", amb un gran èxit de crítica. El 2009 tornen a gravar el segon Cd amb aquesta formació en motiu del 75è aniversari de Ràdio Vitoria el 2015 els Gaiteros de Elciego graven el disc "Rioja Alabesa" al costat de l'Orquestra Simfònica d'Euskadi.

Juan Carlos Gómez Palacios: Fundador de la Banda de Gaiteros de Elciego, actualment és professor de l'Escola de Gaita / Dolçaina de la Rioja.

Juantxu Gómez Palacios: Pertany a la Banda de Gaiteros d'Elciego des de la seva creació, primer com a Tambor i després com Gaiter, actualment és professor de Gaita / Dolçaina en l'Acadèmia Municipal de Folklore de Vitoria-Gasteiz.

Jon Elozegi GLZ de Gamarra: Curs estudis de Percussió a Arrasate Musical, actualment és professor de Gaita / Dolçaina en l'Acadèmia Municipal de Folklore de Vitoria-Gasteiz.

Dissabte 31 de juliol

22:00 h. al Racó de la Calma

Grallers So Nat (Tarragona)

Amb trenta anys de bagatge, la formació de tres gralles i timbal So Nat, grallers de Tarragona, s'ha consolidat com un dels grups de referència del panorama graller de les últimes dècades. Nascuts al Camp de Tarragona sota el mestratge dels "vells grallers", So Nat busca arribar a l'ànima de la festa i l'art de la música amb disciplina, respecte als orígens, sensibilitat i modernitat.

El seu repertori inclou des del més tradicional, com el d'acompanyar balls, entremesos i castells; el del ball de gralles modern, tan sigui adaptant peces actuals o interaccionant amb elements electrònics com el sound system; com el repertori de concert dedicat a les noves composicions, on aquesta formació n'ha estat la veritable pionera.

Actualment el grup està format per:

Roser Olivé i Aymerich (gralla 1a)

Gemma Rosselló Fontanals (gralla 2a)

Oriol Olivé i Barberà (gralla baixa)

Roger Garcia Aragoneses (timbal)

Albert López Cortés (timbal)

Germans Caballer (Dolçainers de Sagunt)

Agrupació musical integrada per quatre germans, **Paco, Eduard, Xema i David Caballer**, de Sagunt, en la comarca del Camp de Morvedre, València. Començaren a tocar la dolçaina i el tabal, de manera autodidacta, al voltant de 1981, fa ara 40 anys. Des d'aquell moment fins ara, han recorregut pobles i ciutats amb les activitats tradicionals dels dolçainers: els actes de carrer (dianes, processons, cercaviles, danses, albaides...).

També han realitzat tallers, xerrades i concerts. Han participat en trobades i festivals dins i fora de la geografia valenciana. També realitzen concerts de música folk, amb la formació de "Germans Caballer i Amics". Al 2009 van gravar el seu propi disc. A banda d'aquest, també han realitzat altres enregistraments sonors. Aviat trauran un altre disc enregistrat durant el 2020, durant la pandèmia.

Anualment organitzen el FolkSagunt. En d'edició del 2012 d'aquest festival celebraren el seu 30è aniversari, davant l'agraïment dels seus veïns i

representants polítics. A més, després de molts anys, el seu poble també els ha recolzat amb distincions com el premi Onda Cero a la Cultura (2010), el distintiu "Saguntí de l'any 2013" i el premi "Arrels 2015" atorgat per l'Associació Arrels d'Estivella i el premi "Tradicions" del Periòdic d'Ací en 2016. Vinculats sempre al folklore i als antics dolçainers i el seu repertori, durant tota la seva trajectòria, i encara que van actualitzant els seus coneixements musicals i obrint-se a noves experiències, el seu treball principal segueix sent el manteniment i difusió del repertori tradicional valencià de tabal i dolçaina. No obstant, experimenten sovint amb formacions folk, medievals o amb altres formacions de colla on acompanyen les dolçaines i percussió amb tarotes, fagot o tuba. Per a aquestes formacions, solen estar recolzats per la família: els nebots Quico i Jordi Caballer a la percussió, i Cristina López a la dolçaina.

Dissabte 7 d'agost

22:00 h. al Racó de la Calma

Ganxets, Grallers del Baix Camp

L'any 1999 neix, a Reus, una iniciativa on conflueixen músics provinents de diferents formacions musicals i que, fent gala de la ciutat que els acull, pren per nom GANXETS, GRALLERS DEL BAIX CAMP.

La formació reusenca està liderada pel mestre Daniel Carbonell. Es tracta de l'habitual formació de dues gralles dolces, una gralla baixa i timbal. Els Ganxets fa molts anys que estan presents en infinitats de festes del territori i tenen varies publicacions de repertori i discografia. El grup ha tocat per tot el país i per diferents indrets de l'Estat espanyol tant en format de concert com de carrer.

Actualment el grup està format per:

Daniel Carbonell: (gralla 1a)

Pau Puig: (gralla 2a.)

Jaume Cuartero: (gralla baixa)

Albert Carbonell: (timbal)

MúsXXL

Diuen que la mida no importa així que **MúsXXL** té diferents talles per a cada moment on calgui música tradicional. Amb la gralla per bandera, aquesta companyia de músics adapta la seva formació per a acompanyar figures festives, realitzar un concert o fer animació de carrer.

MúsXXL és la seva talla més gran. Les gralles i els instruments de la xaranga s'uneixen per a reinterpretar el repertori graller amb to festiu i desenfadat.

Actualment el grup està format per:

Biel Grimau, Marc Folch, Alba Logan i Pol Ducable: (gralles).

Roger Cucurella: (saxo i direcció musical).

Josep Blanes: (trombó).

Custodio Muñoz: (tuba).

Xavier Docampo: (caixa).

Tomàs Ors: (bombo i plat).

Dissabte 21 d'agost

19:00h. al Centre d'Interpretació de la Malvasia

Dins els actes de la Festa Major de Sitges

**Presentació del llibre "La Música de la Nostra Festa"
i Concert per part de l'Escola de Grallers de Sitges.**

Diumenge 22 d'agost

19:00 h. a El Retiro

Dins els actes de la Festa Major de Sitges

Electrogralla

És un nou projecte musical en solitari del graller, músic, musicòleg i compositor sallentí Roger Andorrà que es descriu perfectament per si mateix: és l'encontre de la gralla –l'instrument tradicional català per antonomàsia– amb l'univers dels sons electrònics.

Partint d'una sola gralla connectada a uns pedals electrònics (mescla i transformació sonora), aquest nou projecte porta l'herència de la gralla vuitcentista cap a la música actual. Gèneres com el ball pla, el pasdoble, el toc de castells i d'altres tonades de l'imaginari tradicional català passen pel filtre de la gralla preparada i entren de ple al s.XXI sense complexos.

És així com el graller bagenc genera un espai sonor inèdit i obre una finestra

entre la música d'arrel i la contemporània, aconseguint una textura identitària i original.

Gralla i electrònica. O electrònica i gralla. Tant se val. Aquest maridatge no té una veu predominant: són dues parts d'un tot unides en una aventura transgressora, intensa, sorprenent, inaudita... Electrogralla parteix d'un plantejament tan inesperat com pioner, on les bases musicals electròniques es fusionen amb l'instrument orgànic, amb reminiscències de jazz, groove, funky, dance, techno, dubstep... amb una premissa com aquesta, les etiquetes sempre quedaran curtes.

Sr. Fong

Projecte que comença el 2019 per iniciativa de Xavi Alcázar amb la intenció de formar un grup. Els inicis són en solitari, ell compon les cançons i comença a donar a conèixer la seva música. De mica en mica s'incorporen nous membres al projecte fins a arribar a formar el grup de l'actualitat. Són 6 joves entre 22 i 33 anys, majoritàriament sitgetans o de la comarca. Bateria, percussionista, piano, baix, trompeta i trombó, guitarres i veus es dediquen a crear i interpretar cançons pròpies d'estil reggae amb influències de rock i punk el qual els dona un so molt "canyero" i festiu. El seu ritme convida a moure's i a ballar.

El líder del grup, Xavi Alcázar, també és timbaler, i enguany ha volgut dedicar un tema al 50è Aniversari de l'Escola de Grallers en el qual també hi participen gralles.

Dijous 23 de Setembre

13:00h. Als Jardins de El Retiro

Vermut Concert de Santa Tecla amb la Dinapontus (Colla de l'Escola de Grallers) i la Banda Mestre Montserrat. Concert 50+20

17:00h. Als Jardins del Casino Prado

Cafè Concert de Santa Tecla amb Dinapontus (Colla de L'Escola de Grallers) i la Banda Mestre Montserrat. Concert 50+20

Enguany l'Escola de Grallers de Sitges compleix els seus 50 anys d'història i una de les seves colles més emblemàtiques, la "Dinapontus", en celebra 20. Per aquest plegat d'efemèrides han preparat tot un concert especial amb un seguit d'arranjaments musicals fets per tocar conjuntament amb la "Banda Mestre Montserrat de Vilanova i la Geltrú" amb la qual faran un passeig pel repertori més clàssic de la formació grallera i també ens depara petites sorpreses en forma de noves peces especials per la ocasió.

DINAPONTUS

És una colla de l'Escola de Grallers de Sitges. La colla inicial formada per Telm Bover, Dani Farrerons, Josep Ll. Enríquez i Blai Fontanals Coll va voler investigar més enllà de la música tradicional amb la formació de gralla i timbal. Amb aquesta idea contacten amb el mestre lutier Xavier Orriols per tal de recuperar un instrument gairebé perdut com era la gralla baixa. Amb la incorporació de la gralla baixa es dediquen a treballar amb nous ritmes i noves sonoritats que fins ara no havien utilitzat, és en aquest moment que passen a anomenar-se Dinapontus.

Al llarg dels anys la colla ha canviat alguns integrants, mantenint l'esperit original. Han tocat per les principals Festes Majors del país i han fet concerts i balls per tota Catalunya, també han participat en Festivals, trobades i exhibicions per i Espanya i Europa.

Continuen treballant en diferents projectes, i fent arranjaments de peces d'arreu del món.

Aquest any 2021 celebren 20 anys de la formació i ho han volgut celebrar amb un concert en el que toquen juntament amb la Banda Mestre Montserrat de Vilanova i la Geltrú. El repertori amb nous arranjaments adaptats per la ocasió i amb peces noves que faran les delícies de tots.

Actualment la colla està formada per:

Blai Fontanals Coll: (Gralla 1a.).

Pau López Carbonell: (Gralla 2a.).

Màrius Collado Castelló: (Gralla 3a./Gralla Baixa).

Pol Lari Jarque: (Gralla Baixa).

Josep Ll. Enríquez Ruiz: (Percusió).

Marc Ferret Fernàndez: (Percusió).

Pau Giralt Alavedra: (Percusió).

Banda de música Mestre Montserrat

La Banda de música de l'Escola i Conservatori municipal de musica Mestre Montserrat de Vilanova i la Geltrú, va ser fundada en segona etapa, l'any 1999 pels professors: Ernest Lligadas i Emili Serrano, que també n'és Director.

Actualment, és una formació estable integrada per més de setanta músics que participen en les activitats festives de Vilanova i la Geltrú: la cavalcada de Reis, els Tres Tombs, el Carnaval i els actes de la Festa Major de Vilanova, també han portat la seva música per arreu de Catalunya, Espanya i Europa fent en exhibicions, concerts, festivals i Festes Majors.

Diumenge 26 de setembre

19:00h. als Jardins de El Retiro

Concert Cloenda amb Santa Madrona i Montòneg, Grallers els Mosquits, Grallers de Castelldefels, Blanc subur, Grallers de Ribes i Dinapontus

Santa Madrona (1978)

L'any 1978 un grup de nois del carrer de Santa Madrona de Vilanova i la Geltrú van començar a tocar la gralla i el timbal. Havien ballat el ball de bastons, però el que realment faltava en aquells anys eren músics. I així van començar sota el mestratge de la Paquita Roig. L'any 1979 el grup va reestructurar-se i va quedar conformat per la formació tradicional de dues gralles i timbal. Des d'aleshores, han treballat tant en el perfeccionament de l'instrument com en la cerca i creació de repertori i des de l'any 1987 han fet diversos enregistraments en LP i en CD. Els components actuals són: **Julio Martín** i **Joan Cuscó** (gralles) i **Josep Alsina** (timbal). Habitualment fan les funcions tradicionals del grup de grallers. Amb tot també solen tocar amb la Banda Mestre Montserrat i han participat en altres formacions musicals. La construcció d'inxes, el perfeccionament i reivindicació de la gralla seca i el contacte estret amb els antics sonadors han estat una constant de la seva trajectòria des de la seva relació inicial amb Paco García, a qui van homenatjar en el 25è aniversari de la colla, fins a Salvador Musté, Albert Jané i Jaume Casalta. La seva trajectòria ha quedat recollida al llibre: *Grallers de Santa Madrona, 40 anys* (2018)

Grallers els Mosquits

És una formació típica de dues gralles dolces i timbal de llautó. Té com a propòsit mantenir l'estil i formació d'antics grallers com els Macaris que varen traspasar-nos el repertori i manera de fer. Així doncs interpreta peces escollides del repertori graller de sempre així com adaptacions per a gralla de peces de moda d'antany.

Es poden trobar tan acompanyant el Ball de Cintes del Vendrell, en concerts vermut, matinades, cercaviles com davant d'un bon plat d'esmorzar recordant la manera de fer i les anècdotes dels grallers.

Els Mosquits, creat l'any 2009, està format per **Jordi Inglès "Bero"** i **Adrià Grandia** com a grallers i **Dani Cañellas "Mosquit"** com a timbaler.

Grallers de Castelldefels (Colla d'en Paco López)

Colla fundada per Paco López, als anys 80, a Castelldefels, dintre de l'Agrupació de Cultura Popular de Castelldefels. Ha actuat principalment en les festes del Garraf Penedès i de tot Catalunya acompanyant tota mena de balls populars, així com gegants.

Ha participat també en innumerables actes protocol·laris de festa major i en concerts i balls de gralles.

La influència estilística de l'Escola de Grallers de Sitges, d'on prové en Paco López, confereix a la colla la potència i el timbre característics de les colles sitgetanes. La tasca pedagògica en l'ensenyament de la gralla molt lligada a la tradició pedagògica de l'Escola de grallers de Sitges, ha fet que durant la seva existència, la configuració del grup anés variant considerablement. La colla va passar de formar fins a cinc colles de grallers (Escola de grallers de Castelldefels) a mitjans dels 90, fins a arribar a l'actual colla, deslligada de l'Escola de grallers de Castelldefels, i formada per: **Paco López, Montse López, Xavi López, Jordi Abellan (Potxi) i Jordi Abellan (Jr.)**.

Blanc Subur

L'any 2017, un grup de grallers sense colla de l'Escola va decidir unir-se a fi de poder fer "bolos" junts. Ja el primer any, encara sense nom, comencen a fer sortides varies com concerts, festes majors i castells. Al segon any, en veure que anava de debò, decideixen anomenar-se Blanc Subur, com el vi, ja que amb els anys milloren. Sempre amb ganes de sortir al carrer i passar-s'ho bé han participat en desenes de batalles culturals. Des d'actes solemnes a actes més populars, i amb el convenciment que es poden conservar les tradicions, fer-ho amb dignitat i, alhora gaudir.

Els components actuals són:

Llorenç Roca (gralla 1a.)

Toni de Diós (gralla 2a.)

Toni Caverdós (gralla 3a.)

Pau Giralt (timbal).

Grallers de Ribes

L'any 1979 en plena explosió d'alegria democràtica, primeres eleccions als ajuntaments, neix la colla de grallers de Ribes, de la ma de Pere Garriga, Toni Mataró, Blas Coscollar i Manel Botella (tabal) es forma la primera colla de gralles ribetanes, d'això ja fa més de 40 anys.

A partir d'aquí la colla evoluciona amb canvis, primer l'arribada d'en Josep Mata, al 80, i després a partir del mestratge del mateix l'arribada d'altres grallers que d'una manera o altra hem contribuït a que la colla segueixi funcionant.

Amb una formació estable des de fa molts anys la colla ha anat aguantant amb un format de dues gralles i tabal, gairebé sempre Josep Mata, Francesc Rovira i al tabal Carles Perez i actualment Santi Bertran, amb un estil musical inconfusible i intentant aprofundir en el coneixement de noves músiques, nous estils i amb el deure inequívoc d'anar millorant.

Entremig d'aquests 40 anys infinitat d'actes, esdeveniments, festes i concerts, de caràcter lúdic, social i també polític, fruit del compromís que la colla manté per la història, present i futur del nostre país, també entremig dos CD's gravats (un d'ells amb la inestimable col·laboració del mestre Udaeta, virtuos de les castanyoles), la recuperació l'any 1996 de la Boja de Ribes que sense el suport dels Macaris (grallers del Vendrell) mai hagués estat possible

i el manteniment d'un dels pocs concerts estables de gralla que cada any als voltants de l'Onze de Setembre es fa al Palmerar de l'entitat GER des de 1994, per aquest hi ha passat La Inestable, els dolçainers de la Guaita, Lizarako Gaiteroak, els grallers de l'Acord, Colla de Mar, Donalimbus.... i un llarg etcètera amb especial esment als grallers de Santa Madrona i Montonec que hi han estat presents gairebé des de l'inici i als homenatges a Manel Rius, Feliso i Rossell, tots ells referents de la música popular de la qual tots hem après.

Actualment la colla està formada per **Josep Mata, Francesc Rovira, Jordi Triquell i Santi Bertran (tabal)**.

Organitza:

Col·laboren:

Museus
de Sitges

Generalitat
de Catalunya

Diputació
Barcelona

Ajuntament
de Sitges

Sitges

SITGES
FESTA
MAJOR

COMISSIÓ MUNICIPAL
DE FESTA MAJOR
I SANTA TECLA

Disseny gràfic i il·lustració: Eudald Palma